

14-10-1988

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

NEDERLANDSE AFDELING

Zitting van 20 september 1988

Aanwezig : de heer [REDACTED], voorzitter
de heren [REDACTED] en [REDACTED], vaste leden
de heer [REDACTED], plaatsvervangend lid
Secretaris : de heer [REDACTED], adviseur

Nr. 18.003/II/N
[REDACTED]

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.), Nederlandse Afdeling (N.A.);

Gelet op de klacht die op 6 februari 1986 werd ingediend tegen notaris [REDACTED] te Zellik wegens een aankondiging van een openbare verkoop te Zellik in het Frans in het advertentieblad "VLAN";

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6, van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.);

Gelet op het feit dat het taalgebruik voor notarissen niet uitdrukkelijk geregeld is zodat er dient gezocht te worden naar een regeling die in overeenstemming is met de grondbeginselen en het oogmerk die aan de basis van de S.W.T. liggen (V.C.T., nr. 3823 van 18 december 1975);

./.

Overwegende dat een notaris een openbaar ambtenaar is, met als oorspronkelijke opdracht het opmaken van akten en kontrakten waaraan de partijen moeten of willen het authentieke karakter geven dat gehecht is aan de akten van de openbare overheid (art. 1, Wet van 25 Ventôse jaar XI op het notarisambt (16 maart 1803)); dat zijn statuut derhalve bij wet geregeld is;

Overwegende dat luidens artikel 43, § 12, lid 1, van de wet van 15 juni 1935 niemand tot notaris in één der vrederegerechtskantons van het arrondissement Brussel, welke uitsluitend uit gemeenten uit het Nederlands taalgebied samengesteld zijn, kan benoemd worden indien hij niet door zijn diploma bewijst de examens van licentiaat in het notariaat in het Nederlands te hebben afgelegd, tenzij hij door een examen bewijst in staat te zijn, bij de uitoefening van het ambt, gezegde taal te bezigen; dat de notaris de taal van het gebied moet kennen tevens geldt voor de overige jurisdicties opgesomd in de artt. 1 en 2 van de wet van 15 juni 1935; dat hij dient het bewijs van de kennis te leveren op de bovenvermelde manieren (art. 43, §§ 10 en 11); dat deze regeling gelijklopend is met art. 15, § 1 en art. 38, § 1, van de S.W.T.; dat echter wat het taalgebruik betreft, behoudens in relatie tot de particulier in wiens naam hij optreedt, waar ab initio krachtens art. 23 van de Grondwet de taalvrijheid heerst, de hierna volgende elementen in acht dienen te worden genomen;

Overwegende dat de taak van de notaris omvangrijker is dan art. 1 van de voornoemde wet laat vermoeden; dat zijn taak, grosso modo, gaat van geoorloofde kennisname van berichten van beslag (art. 1391, al. 2 Gerechdelijk Wetboek (hierna : Ger. W.)), de procedure van echtscheiding door onderlinge toestemming (art. 1287 Ger. W.), boedelbeschrijving (art. 1177 Ger. W.), ontzegging (art. 1168 Ger. W.) over gerechtelijke verdeling (art. 1206 Ger. W.) en verkopen van onroerende goederen behorende tot faillissementen (artt. 1190 en 1192 Ger. W.) en onbekwamen (artt. 1186 en 1192 Ger. W.) en van roerende goederen (artt. 1195 e.v. Ger. W.) tot rechtsbijstand in de ruime zin van het woord (artt. 686 en 687 Ger. W.);

Overwegende dat hij in dit opzicht de magistraat van de willige rechtsmacht bij uitstek is, waardoor hij zich in opdracht van zijn cliënten op privaatrechtelijk terrein begeeft om in hun naam rechtshandelingen te stellen; dat hij daartoe, in het belang van het algemeen, van de wet het gezag en de autoriteit heeft gekregen, die aan een privé-persoon wordt ontzegd; dat een notaris derhalve bestaat door de wet als een dienst in het belang van de gemeenschap en een taak heeft die de wet hem toevertrouwt; dat een notaris, alhoewel hij niet tot de hiërarchische structuur van de Staat behoort, belast met de uitvoering van het overheidsbeleid, hij toch in essentie een medewerker van de openbare macht blijft en in deze hoedanigheid een zeker gezag van de wet heeft ontvangen; dat telkens als een notaris zijn medewerking verleent, hij dit doet qualitate qua, zijnde een openbaar ambtenaar die een deel van de openbare macht uitoefent en in deze hoedanigheid het openbaar belang vertegenwoordigt; dat wanneer hij optreedt

voor een cliënt op privaatrechtelijk terrein, hij derhalve kan gelden als een natuurlijke persoon belast met een taak die de grenzen van het privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet hem heeft toevertrouwd in het belang van het algemeen; dat hij dus kan beschouwd worden als een dienst in de zin van art. 1, § 1, 2°, van de S.W.T., zodat als hij optreedt voor particulieren, hij eveneens gehouden is de S.W.T. na te leven;

Overwegende dat hij bovendien een medewerker van de rechterlijke macht is; dat in dat geval, voor de handelingen die deel uitmaken van de gerechtelijke procedure, de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken van toepassing is, behalve voor de handelingen van bestuurlijke aard die daarmee gepaard gaan en waarvoor de S.W.T. van toepassing zijn (V.C.T., nr. 1657 van 24 november 1966, nr. 3285 van 20 april 1972 en nr. 3823 van 18 december 1975) krachtens art. 1, § 1, 4° van de S.W.T.;

Overwegende dat het i.c. gaat om een gerechtelijke openbare verkoop van een onroerend goed in de zin van de artt. 1186 e.v. Ger. W.; dat het kan gaan om een vrijwillige openbare verkoop door de rechtbank toegelaten of om een gedwongen of bevolen openbare verkoop waarvoor een voorafgaande rechterlijke machtiging vereist is en die plaatsgrijpt ten overstaan van de vrederechter en aanleiding kan geven tot een zuivering en tot een gerechtelijke rangregeling overeenkomstig de artt. 1639 e.v. Ger. W.; dat daarvoor de taal van de rechtspleging dient te worden gebruikt (V.C.T., nr. 3823 van 18 december 1975; nr. 4898 van 16 maart 1978; N.A., nr. 15.053 van 29 maart 1983; N.A. nr. 16.068 van 10 september 1985) krachtens art. 37 van de wet van 15 juni 1935;

Overwegende dat zich de vraag stelt of de volledige procedure van tenuitvoerlegging van het vonnis dat aanleiding geeft tot de gerechtelijke openbare verkoop, de taal van de rechtspleging dient te volgen; dat hieraan aansluitend art. 1, § 1, 4°, van de S.W.T. stelt dat die S.W.T. van toepassing zijn op de administratieve handelingen van de medewerkers van de rechterlijke macht in uitvoering van hun opdracht hen toegewezen bij beslissing van de rechterlijke macht; dat in dit kader de niet-administratieve handelingen in uitvoering van hun opdracht hen toegewezen bij beslissing van de rechterlijke macht, onder toepassing van de wet van 15 juni 1935 zouden vallen;

Overwegende dat dergelijke handelingen, wanneer zij onder de voornoemde wet vallen, proceshandelingen dienen te zijn, d.w.z. een handeling die, mondeling of schriftelijk, strekt tot beslissing van een geschil (Cass., 17 april 1950, Pas., 1950, I, 553; Verslag Saint-Rémy, Gedr. St. Kamer, 331 (1961-62) nr. 7); dat deze gerechtelijke handelingen ook alle verrichtingen van onderzoek en van tenuitvoerlegging omvatten, ook de handelingen van rechters ter uitvoering van de zg. "willige rechtsmacht" (cfr. A. FETTWEIS, Droit judiciaire privé, 1980, II, 323) maar met dit voorbehoud dat de administratieve handelingen van de medewerkers van de

rechterlijke macht onder de S.W.T. vallen, net zoals de buiten-gerechtelijke handelingen (cfr. V.C.T., nr. 3285 van 20 april 1972); dat de kwalifikatie van "administratieve handelingen" een zeer vaag begrip is dat nergens bepaald wordt; dat het aankondigen van een openbare gerechtelijke verkoop door de notaris niet kan opgevat worden als een handeling verricht ter beslissing van een geschil noch ter uitoefening van rechtsmacht; dat een dergelijke handeling eerder een bestuurlijke handeling is, een publieke en enige juridisch geldende handeling met uitsluiting van de bevoegdheid of de mogelijkheid van enig ander derde persoon met als doel de aankondiging, aanplakking, verspreiding of bekendmaking, in om het even welke vorm, van die openbare verkoop; dat de notaris immers als enige door de vrederechter is aangewezen om onder zijn ambtelijke tussenkomst de openbare verkoop te doen plaatsvinden;

Overwegende dat deze aankondiging wel degelijk als een administratieve handeling in de zin van de S.W.T. moet worden beschouwd, nl. als een bericht aan het publiek uitgaande van een medewerker van de rechterlijke macht; dat derhalve een dergelijk bericht aan het publiek in een gemeente zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied, krachtens art. 11, § 1, van de S.W.T., in het Nederlands dient te zijn;

Overwegende dat, wat de aankondiging in het bewuste advertentieblad betreft, gelet op het feit dat de instrumenterende notaris de enige persoon is, met uitsluiting van iedere derde, om een gerechtelijke openbare verkoop aan te kondigen, onder welke vorm dan ook, deze aankondiging niet het karakter verliest van een administratieve handeling, i.c. een bericht aan het publiek uitgaande van een medewerker van de rechterlijke macht in uitvoering van zijn opdracht hem toegewezen bij beslissing van die rechterlijke macht; dat hij, bij het stellen van een dergelijke administratieve handeling als medewerker van de rechterlijke macht, derhalve als een dienst dient beschouwd te worden (art. 1, § 2, lid 1, van de S.W.T.) die krachtens art. 11, § 1, van de S.W.T. zijn berichten en mededelingen voor het publiek uitsluitend in de taal van zijn gebied stelt, i.c. het Nederlands;

Overwegende dat subsidiair, wat het mondeling taalgebruik tijdens de openbare verkoop zelf betreft, een gerechtelijke openbare verkoop dient te gebeuren ten overstaan van de vrederechter van het kanton waar de goederen gelegen zijn (art. 1190, al. 2 Ger. W.); dat de magistraten en de notarissen wettelijk gezien enkel verplicht zijn tot de kennis van de taal van het gebied behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen; dat derhalve de stelling als zou de volledige tenuitvoerlegging in de taal van de rechtspleging dienen te geschieden maar doorgang kan vinden indien de taal van de rechtspleging overeenstemt met de taal van het gebied waar wettelijk gezien de gerechtelijke openbare verkoop doorgang dient te vinden ten overstaan van de vrederechter van het kanton waar de goederen gelegen zijn; dat het tegendeel beweren, nl. dat in alle omstandigheden de taal van de rechtspleging dient gebruikt te worden, afbreuk doet aan de wettelijke eentaligheid van de magistraten (art. 43, §§ 1, 2, 3, 4 en 5) en van de notarissen (art. 43, §§ 10 tot 12);

Overwegende dat het goed gelegen is te Zellik vermits daar de gerechtelijke openbare verkoop plaats vond; dat Zellik een gemeente is zonder speciale regeling, uit het Nederlands taalgebied waar, in rechte, de enige officiële taal het Nederlands is; dat Zellik behoort tot het gerechtelijk kanton Asse dat enkel Nederlandstalige gemeenten omvat (§ 27 van het Gerechtelijk bijvoegsel) zodat de vrederechter krachtens art. 43, § 3, van de wet van 15 juni 1935 wettelijk gezien enkel de kennis van het Nederlands dient te hebben; dat derhalve de openbare verkoop enkel in het Nederlands mocht doorgang vinden;

Om die redenen, besluit met eenparigheid van stemmen, het volgend advies uit te brengen :

Artikel 1.: De klacht is ontvankelijk en gegrond.

Artikel 2.: Dit advies wordt medegedeeld aan de klager, aan de Minister van Justitie, aan notaris [REDACTED] en aan de Koninklijke Federatie van Belgische notarissen.

Gedaan te Brussel, 20 september 1988.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]